

Je tu poušť, krávy musí na porážku

Tropické počasí začíná mít zásadní vliv na zemědělství. Pastviny jsou vyprahlé, není seno, a farmáři tak nemají čím nakrmit dobytek.

Některí jsou dokonce nuceni hospodářská zvířata posílat předčasně na porážku. A to může mít fatální dopad na cenu potravin v příštím roce.

MAGDALÉNA LANGOVÁ

PRAHA „Děsím se toho, co bude. Tam je skutečně Sahara,“ říká Ivo Pokorný, majitel Pokorný Farma Kmetiněves, který již od června musí krmít senem z loňského roku, jelikož jeho dobytek se nemá na čem pást. Na pastvinách není tráva, seno se stalo nedostatečným zbožím a je velmi drahé. Tato situace značně komplikuje chovatelům dobytka plány. Musí sahat do zásob z loňského roku nebo seno kupovat za trojnásobek ceny, než byli zvyklí.

Když vyčerpají zásoby teď v létě, nebudou mít dost krmiva pro dobytek v zimě, proto jsou nuceni hospodářská zvířata posílat předčasně na porážku. „Představa, že v zimě nemám čím svůj dobytek nakrmit, je děsivá,“ vysvětluje chovatel farmářů Pokorný, který má naštěstí nasrádané zásoby na rok dopředu. „Vždycky jsem chtěl docílit toho, abychom měli jednoletou zásobu sena, jenomže nyní nastala situace, že loňské seno zkrmíme teď a na další roky zásoby mít nebudeme,“ říká farmář.

Standardně za rok zemědělec poseče trávu a promění ji v seno

Jako na Sahaře vypadají teď české louky určené pro pastvu krav. Snímek vyprahlé země i dobytka je z Rýdeče na Ústecku.

FOTO MAFRA - IVETA LHOTSKÁ

dvakrát. První seč bývá v červnu, druhá v srpnu či září. V červnu se farmářům ještě dařilo, avšak druhá seč je v nedohlednu. „Druhá seč nebude, není na čem, na Sahaře ji neuděláme,“ tvrdí Pokorný, jenž vlastní zemědělský podnik s 3000 hektary polností, z toho 470 hektarů luk. „V první seči jsme udělali poměrně stejné balíky jako loni, ale když jsme to posekali, druhá tráva už nenarost-

la,“ říká Tereza Kudlíková, správkyně kmetiněveské farmy. Dohromady farma musí nakrmit 251 kusů, z toho 104 telat, v takovém počtu krávy spořádají šest balíků sena o hmotnosti pět set až šest set kilogramů.

Nebude máslo ani mléko

Běžně zemědělci stáda dobytka „zeštíhovali“ před zimou. „Podzim je konec vegetačního období,

přestává růst tráva, proto se chovatelé zbavují zvířat,“ vysvětluje Marek Hladík, syn majitele rodinné farmy v Bystré nad Jizerou, jež čítá deset krav a deset hektarů luk. Nikdy však nebylo porážení krav tak četné, jako je dnes. „Nabourává to reprodukční cyklus celého stáda,“ tvrdí syn majitele malé farmy v Libereckém kraji.

Nedostatek sena a vybití stád se brzy projeví i na potravinách

pro lidi. „Skokově půjdou ceny nahoru,“ míní Pokorný. Farmář vysvětluje, že ani na kukuřici, kterou se také běžně krmí dobytek, se kvůli vedrům neudělaly palice. „Farmářům nezbyvá nic jiného než vybití dobytka a už to začalo,“ varuje.

V současné době bude kvůli předčasné porážce přetlak hovězího masa. Hovězí bude teď levné, ale příští rok můžeme očekávat vysoké ceny sýrů, mléko či mäs-

la. „Je logické, jaká by měla být cena másla v únoru, když se nebude mít z čeho vyrábět,“ tvrdí Pokorný.

Seno stojí až trojnásobek

„V minulosti stál balík sena o váze 250 kilogramů dvě až tři stovky, v současnosti stojí přes šest set,“ popisuje Hladík situaci na trhu. V Praze se 300kilogramový balík prodává za 1500 korun, v minulosti stál pět set. „Loni jsem balík kupovala za 350 korun, letos mě stojí i s dopravou tisíc korun,“ přibližuje majitelka stáje u Mladé Boleslavi Olga Zajíčková, že vedra mají dopad i na chov koní.

Růst cen se navíc zřejmě hned tak nezastaví. „Je třeba si uvědomit, že teď je sezona, teď seno je. V zimě to bude mnohem horší,“ říká Hladík z rodinné farmy. Podle jeho výpočtu bude v zimních měsících seno stát až dvakrát víc než dnes. A to je důvod, proč chovatelé nakupují zásoby dopředu. To dělali běžně, jenže za nízké ceny. „Sena byl vždy nadbytek, zemědělci se ho spíš potřebovali zbavit a prodávali ho často pod cenou,“ vysvětluje farmář. To dnes neplatí, seno je vzácný statek.

Jenže pro spoustu chovatelů je už dnešní cena nad jejich možnosti. „Je to průšvih, hodně koní na to doplácí,“ tvrdí majitelka ranče. V současnosti je internet plný inzerátů na prodej koní pod cenou, majitelé se jich potřebují rychle zbavit. „Na jatka je snad nepošlou,“ doufá Zajíčková.

„Stát zatím nijak nepomáhá,“ tvrdí majitel 251 krav. Dle jeho slov mu stejně žádné peníze od EU nepomohou. „Eury dobytek nenakrmím,“ usmívá se Pokorný. „Musíme se prostě všichni modlit za lepší rok,“ dodává.

NEHODA

Dělník na D1 srazil auto, na místě zemřel

JIŘICE (PELHŘÍMOVSKO) Na dálnici D1 na Pelhřimovsku zemřel dělník, kterého včera po jedné odpoledne srazilo jedno ze dvou havarovaných aut. Nehoda se stala na 87. kilometru ve směru na Brno. Dálnice byla po nehodě neprůjezdná. V půl páté byl provoz na dálnici v jednom pruhu obnoven. V havarovaných autech se zranili další čtyři lidé. „Musím potvrdit, že došlo v provozu k usmrcení dělníka zhotovitelské firmy v rámci rekonstrukce dálnice, tedy není to člověk Reditelství silnic a dálnic,“ řekl Jan Rýdl, mluvčí ŘSD. ČTK

TREST ZA PODVOD

Další zůstává ve vězení, Ústavní soud odmítl jeho stížnost

BRNO Lobbista Marek Dalík zůstává ve vězení. Ústavní soud odmítl jeho stížnost jako neopodstatněnou, protože v jeho případě neshledal porušení jeho ústavních práv. Uvedla to ČT. Dalík si ve vězení odpykává pětiletý trest za podvod při nákupu obrněných vozidel Pandur pro armádu. ČTK

KAUZA H-SYSTEM

Babiš je skeptický k možnému odškodnění klientů

PRAHA Premiér Andrej Babiš se staví skepticky k tomu, aby stát odškodnil podvedené v případě zkrachovalé společnosti H-System. Bylo by to nespravedlivé vůči lidem, kteří byli podvedeni v jiných kauzách v minulosti, ale odškodnění se nedočkali, uvedl na svém facebookovém účtu. ČTK

Ťok zvažuje žalobu na kverulanty

ELIŠKA NOVÁ

PRAHA Dálnice D1 měla být podle původních plánů celá opravená v roce 2020. Už teď je však jasné, že se to nestihne. Práce se protáhnou o rok. Minimálně. Ministr dopravy Dan Ťok (za ANO) viní ze zdržení ekologickou organizaci Děti Země, která napadá vydávání stavebních povolení.

Ťok teď zvažuje, že by na organizace, které opakovaně napadají stavby, podal žalobu kvůli obstrukcím. „Na D1 protestovaly Děti Země, na což mají samozřejmě právo. Zpochybňovaly, zda se dálnice může dělat bez posouzení vlivů na životní prostředí. Daly to k soudu, ten rozhodl ve dvou stupních, prohrály, stejně tak dovolání k Nejvyššímu soudu. Přesto

jim stojí za to každý další úsek napadat a dávat rozklady,“ řekl LN Ťok. Rekonstrukci D1 napadlo ekologické sdružení hned několikrát. A to například v úsecích u Velkého Beranova, u Devíti křížů nebo u Mirošovic.

„Je otázka, zda to není šikanózní jednání vůči státu a zda by se nemělo spočítat, kolik jejich zdržení stojí peněz a případně se soudit o náhradu škody. Když soudy opakovaně nevyhoví, a oni se brání dál a dál, stát to pak stojí desítky až stovky milionů korun,“ dodal Ťok s tím, že kdyby se někdo rozhodl podat kvůli takovým obstrukcím žalobu, pak by neváhal se k ní přidat. „O žádném takovém kroku jsem nikdy neslyšel. Jde jen o zastrahování Děti Země a získání po-

litického obdivu, že ministr horlivě maká, ačkoliv nevládá řešit důležitější problémy v dopravě,“ řekl k tomu předseda spolku Miroslav Patrik.

Spolek již dříve také uvedl, že průtahy jsou způsobeny pomalým postupem státu při vyřizování podkladů a stížností ke stavebnímu řízení. A že se snaží poukázat na chyby a nezákonnosti, jichž se stát při stavbách dopouští, a také chránit životní prostředí.

Až rok zpoždění

Ministr dopravy si na Děti Země postěžoval už několikrát. Například v souvislosti s dálnicí D11 na Hradec Králové. I tady ekologické hnutí podalo několik rozkladů proti vydání stavebních povolení. Ťok loni v červenci uve-

dl, že jejich výhrady nesouvisí se snahou chránit životní prostředí a zlepšit stavební projekty, ale jde pouze o administrativní obstrukce.

Další rozklad k „déjedenačtce“ podal spolek nedávno. Jde o úsek mezi Hradcem Králové a Předměstí nad Labem. Stížností na stavbu bylo vícero, všechny se však podařilo vyřešit a vypadalo to, že stavbě nic nestojí v cestě. Na poslední chvíli, tři minuty předtím, než skončila lhůta pro podávání stížností, podalo sdružení Děti Země rozklad. Stavba tak nabere kvůli dalšímu administrativnímu kolečku zpoždění.

Ťok již dříve uvedl, že výtky ekologické organizace jsou téměř vždy totožné a spory pak končí u soudu, které ministerstvo dopra-

vy vždy vyhrává. Stavba však nabere v průměru rok zpoždění.

Na výstavbu dálnic si na začátku letošního roku posílil Nejvyšší kontrolní úřad. Podle něj jsou hlavním důvodem pomalého tempa výstavby problémy v přípravě staveb, a to především při získávání územního a stavebního povolení. Podle NKÚ trvá od získání stanoviska k vlivům na životní prostředí až po vydání stavebního povolení v průměru 13 let. Na dlouhé době se přitom podle úřadu podepisuje opakující se napadání staveb a odvolávání se účastníků v územním i stavebním řízení. Dalším faktorem je řešení výjimek, které se týkají chráněných druhů rostlin a živočichů, a dlouhé majetkové vypořádání.

Trumpův stratég loví odpůrce EU

Dokončení ze strany 1

Podle Okamury to vypadá, že se Bannon snaží sjednotit vlastenecká hnutí v Evropě. „Na druhou stranu je to privátní nadace a nevíme, kdo tuto aktivitu financuje a jaké je celkové pozadí. Za námi stojí občané a my tuto cestu preferujeme,“ doplňuje.

Bannonovy služby by mohli využít i čeští Svobodní, kteří jsou v EU ve stejné celoevropské straně jako Strana nezávislosti Spojeného království (UKIP), jejíž bývalý předseda Nigel Farage je Bannonovým oblíbencem.

I Svobodní jsou zatím opatrní. Především proto, že jim chybí informace. „Rozhodneme se, až bude o čem se rozhodovat,“ řekl LN europoslanec a místopředs-

eda Svobodných Jiří Payne. Ve volbách ale chce spolupracovat se všemi, kteří si přejí vrátit moc národním státům. „Jestli se to podaří, ať samostatně, nebo s Bannonem, bude to nová naděje pro všechny obyvatele Evropy,“ soudí Payne.

Klaus: jsme na stejné straně

Za marnou nepovažuje Bannony nabídku na smelení evropských stran ani exprezident Václav Klaus. Podle něj už Amerika není nedostížným ideálem v politice, z USA přichází stále více negativních tendencí a Trumpův exstratég s tím má větší zkušenost.

„V úsilí o obnovu základních prvků demokracie, o obhajobu tradičních evropských (a západních) hodnot, v našem boji proti progre-

Steve Bannon

FOTO ČTK/AP

sivistické levici, proti arogantnímu a stále více se rozpínajícímu establishmentu, proti takzvané liberální demokracii stojíme mnozí v Evropě na stejné straně jako Bannon v USA,“ míní Klaus.

Přirozeného partnera na české politické scéně nemění. „Žádná ‚Bannonova‘ politická strana tu není, ale napříč celým politickým spektrem je spousta jednotlivců, kteří s ním souzní,“ uzavírá.

Jakkoliv je zatím nejasné, jakou pomoc v eurovolbách Bannon nabízí, Češi nejsou jedini, kdo je k možnostem přímé spolupráce skeptický.

Jerome Riviere, zahraničněpolitický expert francouzského Národního sdružení, by si rady od někdejšího Trumpova blízkého spo-

lupracovníka vyleschl, ale jiná angažmá odmítá. „Bannon je Američan a nemá místo v nějaké evropské politické straně,“ řekl týdeník Politico. „Odmítáme jakoukoliv nadnárodní skupinu a nebudeme spolupracovat na vytvoření čehokoliv s Bannonem,“ dodal Riviere.

Expert Národního sdružení přitom narázal na další plán, s nímž se Bannon pochlubil serveru Daily Beast. Po volbách do Evropského parlamentu by podle něj mohla vzniknout silná frakce nacionalistických stran, která by přitáhla třetinu všech poslanců.

Takový plán je ale hodně ambiciózní. Eurolidovci (EPP), dosud nejsilnější frakce v unijním sněmovně, disponuje necelými třiceti procenty z celkem 751 křesel.